

U S N E S E N Í

Městský soud v Praze projednal ve veřejném zasedání konaném dne 27. září 2017 **odvolání státní zástupkyně** Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 a **poškozených České republiky – Kanceláře prezidenta republiky a České republiky – Správy Pražského hradu**, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. dubna 2017, sp.zn. 2T 114/2015, a rozhodl t a k t o :

Podle § 256 tr. řádu se odvolání **z a m í t a j í**.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem byli obžalovaní Matěj H., nar. xxx, a David H., nar. xxx, uznáni vinnými přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1, 3 písm. c) tr. zákoníku a přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku, to vše ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku, kterých se podle skutkových zjištění nalézacího soudu dopustili tím, že

dne 19.09.2015 okolo 18:00 hodin v Praze 1 neoprávněně společně vylezli po lešení postaveném u Jižního čestného křídla Pražského hradu (tzv. Carolova traktu) na střechu tohoto křídla, přičemž obžalovaní David H. a Matěj H. byli převlečeni za kominíky a obžalovaný Filip C. byl převlečen za řemeslníka v reflexní vestě s ochrannou přilbou, po střeše se přesunuli ke stožáru umístěnému v nejvýchodnější části Jižního čestného křídla v místě, kde se spojuje Jižní čestné křídlo Pražského hradu tzv. Carolův trakt, Nový Palác a Střední trakt Pražského hradu, přičemž pohybem po střeše z břidlicových tašek mimo lávky poškodili střešní krytinu a klempířské prvky a způsobili tímto škodu ve výši 44.285,70 Kč včetně DPH, ze stožáru svévolně sňali vlajku prezidenta republiky, jeden ze státních symbolů České republiky, na její místo vyvěsili červené pánské trenky o rozměrech cca 1,5m x 1,5m, které si za tímto účelem přinesli, poté úmyslně přeštipnutím poškodili mechanismus ocelového lanka na vlajkovém stožáru, aby ztížili odstranění jimi pověšených červených

trenek, čímž způsobili škodu ve výši 10.858,90 Kč včetně DPH, sňatou vlajku prezidenta republiky ještě na střeše zavinuli do balíčku a tento s úmyslem si vlajku prezidenta republiky ponechat nebo se srozuměním, že tak může učinit třetí na věci nezúčastněná osoba, odhodili za zídku vyhlídky na terasy kavárny Starbucks, neboť věděli, že po opuštění střechy budou zadrženi pracovníky ostrahy Pražského hradu, kteří již čekali pod lešením, a současně takto jednali s vědomím, že poblíž místa činu se nachází další osoby ze seskupení Ztohoven, které jsou o jednání obžalovaných informovány a pořizují kamerový záznam, přičemž odcizením vlajky prezidenta republiky způsobili škodu ve výši 8.400,- Kč,

přitom budova Pražského hradu, jejímž vlastníkem je Česká republika a právo hospodaření s ní náleží Správě Pražského hradu, požívá coby budova v historickém jádru hlavního města Prahy ochrany ve smyslu nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o Pražské památkové rezervaci, a zároveň jde o nemovitou kulturní památku ve smyslu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči,

svým jednáním tak obžalovaní způsobili poškozené České republice - Správě Pražského hradu, IČO: 49366076, škodu poškozením ve výši 55.144,60 Kč včetně DPH a škodu odcizením ve výši 8.400,- Kč.

Za tyto přečiny byl každému z obžalovaných vyměřen podle § 228 odst. 3 tr. zákoníku za použití § 43 odst. 1 tr. zákoníku úhrnný trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání jednoho roku. Obžalovanému Davidu H. byl dále uložen trest propadnutí věci, a to kleští a montážního klíče. Oběma byla uložena povinnost k náhradě škody podle § 228 odst. 1 tr. řádu poškozené České republice – Správě Pražského hradu ve výši 63.544,60 Kč, zatímco se zbytkem svého nároku na náhradu škody byl poškozený odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních. Poškozená Česká republika – Kancelář prezidenta republiky byla odkázána na řízení ve věcech občanskoprávních podle § 229 odst. 1 tr. řádu s celým svým nárokem.

Dále bylo rozhodnuto podle § 101 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku o zabránění věcí, které byly zajištěny na místě činu, specifikovaných v napadeném rozsudku.

Současně se shora jmenovanými obžalovanými byl citovaným rozsudkem nepravomocně odsouzen rovněž obžalovaný Filip C., nar. xxx, který však ještě před doručením rozsudku dne xxx zemřel, a proto bylo trestní stíhání proti jeho osobě podle § 231 odst. 1tr. řádu za použití § 223 odst. 1 tr. řádu z důvodu uvedeného v § 11 odst. 1 písm. e) tr. řádu zastaveno usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 4. srpna 2017, sp.zn. 2T 114/2015, které nabylo právní moci dne 15.8.2017.

Proti citovanému rozsudku podaly v zákonné lhůtě odvolání státní zástupkyně a prostřednictvím svého zmocněnce poškozená Česká republika – Kancelář prezidenta republiky a Česká republika – Správa Pražského hradu.

Odvolání státní zástupkyně směřovalo částečně do výroku o vině, konkrétně do skutkových zjištění a na to navazujícího výroku o náhradě škody a do výroků o uložených

trestech a výroku o ochranném opatření, to vše v neprospěch obou obžalovaných. Oproti písemně podanému odvolání intervenující státní zástupce Městského státního zastupitelství v Praze rozsah podaného odvolání modifikoval, kdy upustil od požadavku na doplnění skutkových zjištění o „rozstříhání odcizené standarty prezidenta republiky“ a rovněž otázku stanovení hodnoty odcizené standarty označil za problematickou a v tomto směru ponechal rozhodnutí zcela na úvaze odvolacího soudu, tedy i v navazujícím výroku o náhradě škody. Pokud jde o uložené tresty, intervenující státní zástupce připustil, že do těchto je možno zasahovat de facto pouze za situace, kdy by se jednalo o tresty nepřiměřené. Nicméně domnívá se, že by v souladu s podaným odvoláním měl odvolací soud přistoupit k rozšíření uložených podmíněných trestů odnětí svobody, a to o požadovaný trest peněžitý v částce 10.000,- Kč pro každého a k tomu příslušející náhradní trest odnětí svobody v přiměřené výměře a rovněž by bylo na místě v rámci podmíněného odsouzení uložit obžalovaným povinnost podle svých sil nahradit škodu, kterou trestným činem způsobili. Je přitom toho názoru, že byly splněny podmínky pro vyslovení trestu propadnutí věci, a to ve vztahu k předmětům, které byly poškozeny ochranným opatřením, tedy rozhodnutím o jejich zabránění. Pokud jde o poškozeným uplatňovaný nárok na nemajetkovou újmu v penězích, tento shledává složitějším, přesahujícím možnosti adhezního řízení v rámci řízení trestního, a proto se domnívá, že rozhodnutí obvodního soudu o odkazu Kanceláře prezidenta republiky s uplatněným nárokem na náhradu nemajetkové újmy v penězích na občanskoprávní řízení, je správné.

Zmocněnec poškozených brojí proti rozhodnutí obvodního soudu o náhradě škody vůči oběma jeho klientům, tedy jak vůči České republice, zastoupené Kanceláří prezidenta republiky, tak vůči České republice, zastoupené Správou Pražského hradu. Ve vztahu k poškozenému číslo 2 projevuje svůj nesouhlas s výší přiznaného nároku na náhradu škody na majetku, když nesouhlasí se znaleckým posudkem Ing. Karla Nováka, vypracovaným ke stanovení hodnoty odcizené vlajky prezidenta republiky a domáhá se, aby tento nárok byl přiznán v plné výši, tedy za nákup standarty nové. Znaleckému posudku vytýká, že se znalec nevypořádal se všemi rozhodnými skutečnostmi, poukazuje na charakter standarty prezidenta republiky, která je ojedinělým a specifickým textilním výrobkem v provedení a s úpravami právě pro odolnost proti větru, a nemůže tak být srovnávána s běžnými venkovními vlajkami, prapory či transparenty. Stejně tak označuje za nepodložené tvrzení znalce, že vlajka visela nad Pražským hradem po dobu devíti měsíců, což však neodpovídá skutečnosti a vlajka byla fakticky používána po dobu maximálně tří měsíců. Připomíná přitom, že znalci byly při hlavním líčení předloženy tři standarty, každá jinak opotřebovaná, rovněž fragment odcizené vlajky, aniž by se znalec k těmto konkrétním důkazům uspokojivě vyjádřil, kdy pouze konstatoval, že ani tyto skutečnosti nic nemění na jeho závěrech, tedy že odcizenou vlajku ohodnotil na částku 8.400,- Kč, když od pořizovací ceny odečetl amortizaci ve výši 75 %.

Ve vztahu k oběma poškozeným jejich zmocněnec namítá, že nalézací soud se řádně nevypořádal jak s nezbytným dokazováním, když například neprovedl výslech přítomného svědka Petra V., vedoucího servisního oddělení, a to k otázce, jak dlouho byla konkrétní standarta, k jejímuž odcizení došlo, fakticky používána. Obvodní soud se omezil na konstatování, že přiznaný nárok vycházel ze skutkových zjištění nalézacího soudu, v částech, v nichž byli poškození odkázáni na občanskoprávní řízení, obvodní soud stroze uzavřel, že pro prokázání jejich nároku by bylo třeba dalšího dokazování, které by podstatně

protáhlo trestní řízení. V tomto ohledu potom odvolatel poukazuje na právo na spravedlivý proces, který je v trestním řízení garantován článkem 36 Listiny základní práv a svobod a vychází i z judikatury Ústavního soudu ČR, na niž v písemně vyhotoveném odvolání zmocněnec poškozených odkazuje.

Pokud jde o nemajetkovou újmu, odvolatel se domnívá, že její podstata a tedy nárok s ní spojený není třeba dále prokazovat, když vychází z obecně známých notorií, jakými jsou Pražský hrad jako národní kulturní památka a symbol státnosti, stejně jako vlajka prezidenta republiky jako jeden ze státních symbolů. Odvolává se přitom na ustanovení § 135 odst. 2 NOZ, dle něhož nikdo nesmí bez zákonného důvodu zasahovat do pověsti nebo soukromí právnické osoby. Občanský zákoník tedy garantuje právnickým osobám mimo jiné „právo na pověst“ a „právo na soukromí“ a právnická osoba se může domáhat ochrany vůči každému a žádat, aby škůdce nahradil v penězích způsobenou nemajetkovou újmu, respektive poskytl v penězích přiměřené zadostiučinění. Při stanovení výše nemajetkové újmy lze potom vycházet z výše způsobené škody, ale i z dalších aspektů evidentně prohlubujících újmu v nemajetkové (imateriální) sféře právnické osoby. Při stanovení výše takového zadostiučinění se odvolává na ustanovení § 2957 NOZ, dle něhož způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti, pohrůžky, zneužitím závislosti poškozeného na škůdci, násobením účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost, nebo v důsledku diskriminace poškozeného se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru nebo i jiné obdobně závažné důvody. V posuzovaném případě shledává zásah do této sféry v úmyslném hanobení státu, jako základní územní mocenské jednotky, včetně úmyslného poškozování státních symbolů.

Při stanovení výše nemajetkové újmy odvolatel poukazuje na skutečně způsobenou škodu, a to poškozením střechy Pražského hradu a mechanismu ocelového lanka na vlajkovém stožáru a odcizením vlajky prezidenta republiky. Dalším aspektem pro stanovení výše nemajetkové újmy je dle odvolatele charakter a míra zásahu do práva právnické osoby na soukromí, když obžalovaní si protiprávně přisvojili vlajku prezidenta republiky patřící mezi státní symboly, kdy již pouhé zneužití, úmyslné poškození, nebo hrubé znevážení vlajky prezidenta republiky fyzickou osobou je přestupkem, zakotveným v § 10 zákona č. 3/1993 Sb., o státních symbolech České republiky. V této souvislosti poukazuje na skutečnost, že vlajka se dodnes nenašla. Důležitost státních symbolů vyplývá již ze skutečnosti, že jsou projevem svrchovanosti státu a mají nejen vnitrostátní, ale i mezinárodní význam. Přitom znevážení státního symbolu v podobě vlajky prezidenta republiky bylo evidentním cílem jednání obviněných, což je v nauce označováno jako jednání v obmyslu, v jedné z forem úmyslu přímého. Dále poukazuje na poškození nemovité kulturní památky požívající zvýšené ochrany podle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a nařízení vlády č. 66/1971 Sb., o Památkové rezervaci v hl.m. Praze. Vodítko pro stanovení výše nemajetkové újmy spatřuje v právní kvalifikaci jednání obžalovaných podle ustanovení § 228 tr. zákoníku a v jeho kvalifikované skutkové podstatě právě s ohledem na poškození věci, která požívá ochrany podle jiného právního předpisu, čímž odůvodňuje i násobení výše skutečně způsobené majetkové škody pro účely vyčíslení nároku na náhradu nemajetkové újmy. Celkově tuto částku vyčísлил na 310.692,70 Kč, sestávající z trojnásobku škody způsobené poškozením a odcizením věcí a částky odpovídající součtu poškození mechanismu ocelového lanka na vlajkovém stožáru a odcizené vlajky. Pokud jde o náhradu majetkové

újmy ve prospěch České republiky, zastoupené Správou Pražského hradu, je odvolatel toho názoru, že mu měla být přiznána ve vztahu k odcizené prezidentské zástavě částka v plné výši pořizovací ceny tohoto předmětu, když poukazuje na to, že pokud by k odcizení nedošlo, nebyl by poškozený nucen k vynaložení prostředků na nákup nové vlajky.

Zmocněnec obou poškozených tak navrhuje, aby odvolací soud ve vadném výroku o náhradě škody napadený rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5.4.2017, sp.zn. 2T 114/2015 zrušil a sám ve věci rozhodl tak, že oběma poškozeným přizná jimi uplatňované nároky v plné výši, tedy poškozenému číslo 1 ve výši 310.962,70 Kč a poškozenému číslo 2 ve výši 88.744,60 Kč vůči oběma obžalovaným rukou společnou a nerozdílnou.

Městský soud v Praze přezkoumal na základě podaných odvolání podle § 254 odst. 1 tr. řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku a správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad, a žádné z odvolání neshledal důvodným.

V řízení předcházejícím napadenému rozsudku nebyly zjištěny žádné procesní vady, které by měly vliv na správnost rozhodnutí. Soud I. stupně respektoval veškerá ustanovení trestního řádu, jimiž je zabezpečováno jak náležité objasnění věci, tak i právo obžalovaných na obhajobu, v hlavním líčení v souladu s ust. § 2 odst. 5 tr. řádu provedl všechny reálně dostupné důkazy pro řádné zjištění skutkového stavu věci. Provedené důkazy následně obvodní soud řádně hodnotil, jak mu ukládá ust. § 2 odst. 6 tr. řádu, dospěl k logicky správným a odůvodněným skutkovým zjištěním, která mu byla dostatečným podkladem pro závěr o vině obžalovaných. Soud svá skutková zjištění učinil na základě jím provedených důkazů, které dostatečně vyhodnotil a jeho závěrům nelze ničeho vytknout. Lze dodat, že odvolacímu soudu nepřísluší nahrazovat postup soudu I. stupně podle § 2 odst. 6 tr. řádu, a za předpokladu, že úvahy soudu v tomto směru vycházejí z úplného a nezkráceného obsahu všech provedených důkazů a odpovídají zásadám obecné logiky, je v souladu se zásadou bezprostřednosti a ústnosti řízení pouze na soudu I. stupně, před nímž jsou důkazy prováděny, aby z nich vyvozoval závěry pro tvorbu skutkových zjištění. Odvolací soud je oprávněn korigovat skutková zjištění nalézacího soudu pouze v limitované míře na základě před ním provedeného dokazování (viz § 259 odst. 3 písm. a), b) tr. řádu). Takové podmínky však v tomto případě splněny nejsou, hodnocení důkazů nalézacím soudem odpovídá ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu a jeho skutkové závěry, které na základě provedených a správně hodnocených důkazů učinil, jsou přesvědčivé a logické a nelze jim v zásadě ničeho vytknout. Správná skutková zjištění byla obvodním soudem následně podřazena pod relevantní právní kvalifikaci.

Ve věci se po nápadu obžaloby jedná již o druhé rozhodnutí, když usnesením ze dne 24.8.2016 pod sp.zn. 2T 114/2015 Obvodní soud pro Prahu 1 nejprve věc všech obžalovaných postoupil Úřadu Městské části Praha 1 k projednání jako přestupku. Toto rozhodnutí bylo zrušeno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26.9.2016, sp.zn. 67To 304/2016, a obvodnímu soudu bylo uloženo, aby o věci znovu jednal a rozhodl. Městský soud v Praze přitom jasně a podrobně vyjádřil svůj názor na projednávanou věc, a to zejména v otázce právní kvalifikace, ale rovněž v otázce postupu obvodního soudu podle § 2 odst. 6 tr. řádu, kdy se obvodní soud nedostatečně zabýval řádnou argumentací při hodnocení důkazů vztahujících se k poškození střešní krytiny a klempířských prvků na předmětném křídle

Pražského hradu, což byly otázky významné pro rozhodnutí o vině obžalovaných. Současně Městský soud v Praze v tomto rozhodnutí zavázal Obvodní soud pro Prahu 1 k doplnění dokazování ke stanovení časové hodnoty odcizené prezidentské standarty.

Nutno konstatovat, že obvodní soud zcela vyhověl pokynům, které mu byly městským soudem dány, v uloženém rozsahu doplnil dokazování a ve svém dalším rozhodnutí, tedy v napadeném rozsudku se řídil právním názorem Městského soudu v Praze, vysloveným citovaným usnesením ze dne 26.9.2016, a dospěl k závěrům, s nimiž se odvolací soud zcela ztotožňuje, přičemž vycházel z argumentace tohoto rozhodnutí, a proto pro stručnost odvolací soud na tato odůvodnění odkazuje, tedy na odůvodnění svého usnesení ze dne 26.9.2016, sp.zn. 67To 304/2016, ale i na odůvodnění napadeného rozsudku, co se týká výroku o vině, tedy skutkových zjištění a právní kvalifikace.

Přestože intervenující státní zástupce modifikoval podané odvolání státního zástupce dozorujícího, tedy se již nedomáhal doplnění skutkových zjištění o formulaci o „rozstříhání odcizené standarty“, a otázku stanovení výše způsobené škody odcizením této vlajky ponechal na úvaze odvolacího soudu, Městský soud v Praze se alespoň ve stručnosti k těmto původně namítaným a požadovaným úpravám vyjádří.

Předně, pokud jde o doplnění skutkových zjištění, v tomto směru by bylo možno sledovat odvolání důvodným v případě, že by směřovalo proti skutkovým zjištěním nebo jejich neúplnosti ohledně skutkových okolností charakterizujících či přímo vyjadřujících zákonné znaky konkrétní skutkové podstaty trestného činu, který je v jednání obžalovaného spatřován a bez jehož naplnění by se o trestný čin nejednalo, popřípadě který odůvodňuje použití kvalifikované skutkové podstaty toho kterého trestného činu. Takový charakter však státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 požadované doplnění skutkových zjištění o „rozstříhání odcizené standarty“ rozhodně nemá, a proto by takovýto požadavek byl nedůvodný.

Co se týče vyčíslení škody způsobené odcizením prezidentské standarty, k níž dospěl nalézací soud na základě znaleckého posudku Ing. Karla Nováka z oboru oceňování movitých věcí, ekonomika, odvětví ceny a odhady textilií všeho druhu, bytového zařízení a z oboru textilie, toto odvolací soud považuje za zcela správné. Obecně je třeba konstatovat, že rozhodující je hodnota, o kterou byl majetek poškozeného zmenšen. Při odcizení nebo poškození věci starší či opotřebené se přihlíží ke snížení její hodnoty. Praxe při stanovení výše škody na opotřebené věci vychází:

- z ceny, za jakou se konkrétní věc s přihlédnutím k nabídce a poptávce obvykle v době a místě činu prodává,
- z odborného vyjádření nebo znaleckého posudku o stupni opotřebení jejím používáním, poškozením apod. v době vzniku škody (spáchání trestného činu).

Soud přitom musí nejen respektovat právo, ale jeho výklad a aplikace musí směřovat k výsledku spravedlivému. Právo musí být především nástrojem spravedlnosti, nikoli

souborem právních předpisů, které jsou mechanicky a formalisticky aplikovány bez ohledu na smysl a účel toho kterého zájmu chráněného příslušnou normou.

Správně je přitom poukazováno na ustanovení § 137 tr. zákoníku, které zakotvuje postup při stanovení výše škody třemi na sebe navazujícími postupy, které mají svou hierarchii a další uvedený v pořadí nastupuje až v případě, kdy ten předchozí na konkrétní případ nedopadá. Takto se nejprve výše škody určuje z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a místě činu obvykle prodává. Nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav. Ze znaleckého posudku Ing. Karla Nováka a z jeho osobního výsledku před nalézacím soudem u hlavního líčení je přitom zřejmé, že znalec s ohledem na charakter posuzovaného předmětu, který je de facto pro jiné účely, než pro protokolární účely Pražského hradu a Kanceláře prezidenta republiky, nedostupný, nemohl vycházet z ceny obvyklé, a proto při stanovení jeho časové hodnoty vycházel z ceny fakturované výrobcem odběrateli, tedy Správě Pražského hradu, a tedy z nákladů na obstarání stejné věci. Nicméně pro stanovení skutečné hodnoty konkrétní odcizené vlajky bylo třeba počítat s jejím způsobem užívání, který nepochybně znamená pro tento předmět nadstandardní zátěž, neboť vlajka je vystavena zejména vlivu počasí, tedy zejména větru a srážkám, což má nepochybně zásadní význam pro způsob a míru jejího opotřebení. S tímto je potom třeba při stanovení hodnoty odcizené věci pro účely určení výše způsobené škody počítat a rozsah amortizace stanovit za pomoci odborníka, který je v příslušném oboru povoláným.

Odvolací soud si je vědom, že soud při vyřešení takové otázky není striktně vázán závěry znaleckého posudku, který je pouze jedním z důkazů, jedním z podkladů pro rozhodnutí soudu samotného, avšak v konkrétním posuzovaném případě je třeba upozornit na to, že závěry znalce Ing. Karla Nováka nejsou v příkrém rozporu s ostatními zjištěnými skutečnostmi k odcizené standartě. Z listinných důkazů vyplývá, že předmětná standarta byla Správou Pražského hradu zakoupena dne 2.12.2013, k čemuž je doložena jednak faktura dodavatele společnosti Tyla CZ, s.r.o. z uvedeného data, jedna standarta byla zavedena do evidence majetku Správy Pražského hradu, k čemuž byla předložena karta majetku s datem pořízení 2.12.2013 a zařazení 16.12.2013 (č.l. 81 a 753-754). Společnost Tyla CZ, s.r.o. se sice vyjádřila dne 1.8.2016 (č.l. 638), že standart dodávají na Pražský hrad v průměru 2 kusy ročně, což však neodpovídá daňovým dokladům, když další standarty byly zakoupeny až po předmětné události dne 21.9.2015, k čemuž je ve spise založena faktura na č.l. 753. Je tedy zřejmé, že předmětná standarta byla v majetku Správy Pražského hradu ke dni odcizení již téměř dva roky. Znalec Ing. Novák se přitom snažil získat informace ke konkrétní době užívání předmětné standarty a od dalších výrobců vlajek si vyžádal vyjádření k životnosti těchto specifických předmětů, přičemž se všichni shodli na odpovědi, že životnost vlajky velmi ovlivňuje počasí a z vyjádření oslovených výrobců je možno se dopočítat průměrné životnosti vlajky okolo šesti měsíců. Tento údaj přitom koresponduje i s výpovědí svědka Josefa M. ze servisního oddělení Správy Pražského hradu, který mimo jiné uvedl, že vlajka vydrží někdy šest měsíců, někdy jen týden, záleží na počasí. Významnou okolností je nepochybně i fakt, že taková vlajka je vizitkou společnosti či instituce, kterou reprezentuje, o to více, jedná-li se o zástavu prezidentskou, státní symbol, jak je opakovaně v této věci zdůrazňováno a připomínáno, když prezidentská zástava reprezentuje nejen prezidentský úřad, ale v kontextu s Pražským hradem i celou Českou republiku. Nároky na zachovalost a čistotu vlajky jsou tak nepochybně o to vyšší. Na to přitom poukazuje i znalec, kdy míra

opotřebení se stanovuje u výrobku, který je funkční, je tedy používán se zachováním jeho hodnoty v rozmezí 20 - 25 %, neboť používaný výrobek již nemůže být ohodnocen 100 % své výchozí ceny. 25 % zachování ceny prezidentské standarty zvolil právě s ohledem na skutečnost, že se jedná o symbol, u něhož lze předpokládat řádnou péči a tedy určitou zachovalost. Pokud bylo dodatečně doloženo sdělení ředitelky odboru právního Správy Pražského hradu Martiny J., ani v tomto znalec neshledal rozpory se svými závěry a nutno říci, že je neshledává ani odvolací soud, když pisatelka uvedla, že životnost jedné konkrétní standarty lze těžko stanovit v důsledku jejich cyklického používání, neboť Hrad má k dispozici více standart, avšak průměrná životnost standarty před vyřazením se pohybuje okolo tří let. Je tedy zřejmé, že odcizená standarta byla poměrně významně za polovinou své životnosti a poškozený by tak v určitém časovém horizontu musel v každém případě zásobu standart doplnit, byť případně o něco později, čemuž však stanovená výše způsobené majetkové újmy odpovídá. S ohledem na uvedené skutečnosti nebylo důvodu o závěrech znalce pochybovat a obvodnímu soudu nelze vytknout, pokud z tohoto znaleckého posudku při stanovení výše způsobené škody odcizením standarty vycházel.

Celkově je třeba konstatovat, že ke stanovení výše škody bylo v trestním řízení přistupováno objektivně a zcela v souladu se zákonem, když v případě poškození střechy a tažného zařízení vlajkového stožáru byla výše způsobené škody stanovena s ohledem na charakter poškozeného objektu jako účelně vynaložené náklady na uvedení věci do původního stavu. Obdobné východisko přitom bylo zvoleno i při stanovení časové hodnoty odcizeného vlajky, kdy jako výchozí byly vzaty náklady na obstarání stejné věci, avšak bylo zohledněno její opotřebení.

Z podnětu odvolání podaného státním zástupcem byly přezkoumány i výroky o uložených trestech a namítaném ochranném opatření, kdy odvolací soud vycházel zejména z ustanovení §§ 38 a 39 tr. zákoníku a zabýval se účelem uložených či požadovaných trestů a jejich přiměřeností jak ve vztahu k posuzované trestné činnosti, tak ve vztahu k osobám obou obžalovaných. Rovněž se řídil ustanovením § 258 odst. 1 písm. e) tr. řádu, dle něhož odvolací soud zruší napadený rozsudek také, je-li uložený trest v přezkoumávané části rozsudku nepřiměřený.

Právě tímto hlediskem nepřiměřenosti bylo třeba se řídit při posouzení odvolání státního zástupce do uložených trestů a požadavku o jejich zpřísnění a rozšíření. Odvolací soud však tresty vyměřené soudem nalézacím nepřiměřenými neshledal, i když tyto byly vyměřeny na samé spodní hranici zákonné trestní sazby ustanovení § 228 odst. 3 tr. zákoníku, podle něhož byly ukládány, tedy v trvání šesti měsíců, a rovněž zkušební doba byla obvodním soudem zvolena jako nejmírnější možná dle ustanovení § 82 odst. 1 tr. zákoníku. V této souvislosti je však třeba podotknout, že uložené tresty měly splňovat především účel výchovný a individuálně i generálně preventivní, kdy bylo třeba reagovat na významné překročení a porušení zákonných norem, byť motiv jednání obžalovaných byl do značné míry odlišný od nakonec způsobeného následku, a to zejména v rozsahu způsobené materiální škody, především poškozením neoddělitelných součástí Pražského hradu. Účelem trestního řízení a uloženého trestu bylo reagovat na toto nepřípustné chování obžalovaných, spravedlivě jej potrestat a jasně vymezit zákonné hranice jednání, obžalovanými označeného za demokratický projev názoru.

Potrestání má být spravedlivé, nikoli exemplární, a proto ani odvolací soud neshledal důvod pro zpřísnění trestů, když pro jeho druh a výměru je dalším významným kritériem hodnocení osobnosti obžalovaných, které je možno označit za spořádané. Obžalovaný Matěj H. dosud nikdy nebyl soudně trestán. Obžalovaný David H. sice má v rejstříku trestů tři záznamy, avšak především se vesměs jedná o méně závažnou trestnou činnost a ke dvěma odsouzením z roku 1994 a 1998 již nelze přihlížet, neboť u nich nastaly účinky zahlazení. Poslední odsouzení obžalovaného Davida H. pochází z roku 2008, kdy byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 21.5.2008 s právním mocí dne 28.10.2009 uznán vinným trestným činem poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zákona, za což mu byl vyměřen peněžitý trest v částce 60.000,- Kč, který však nezaplatil a dne 24.3.2012 vykonal náhradní trest odnětí svobody v trvání jednoho měsíce. Stejně tak není nevýznamnou doba, která uplynula od spáchání trestných činů obžalovanými, jichž se dopustili již před dvěma lety, aniž by sami měli podíl na délce trestního řízení, přičemž v mezidobí k jejich osobám nebyly zjištěny žádné negativní poznatky. Za této situace se i stanovená zkušební doba v délce jednoho roku jeví dostatečnou, rozhodně nikoli nepřiměřenou. Odvolací soud přitom neshledal důvodu zasahovat do napadeného rozsudku ani z podnětu navrhovaného uložení povinnosti v rámci zkušební doby podle sil obžalovaných nahradit škodu, kterou trestným činem způsobili, když samotná povinnost k náhradě škody jim uložena byla, jsou k ní tedy zavázáni a pro účely vedení řádného života je možno ze strany soudu tuto otázku sledovat a na její případné neplnění reagovat i za situace, kdy tato není výslovně uložena dle ustanovení § 82 odst. 2 tr. zákoníku.

Jestliže obvodní soud neuložil obžalovaným navrhovaný peněžitý trest, i v tomto ohledu se s ním odvolací soud ztotožnil, neboť tento druh trestu je primárně ukládán pachateli, který úmyslným trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch. Je zřejmé, že obžalovaní tento cíl nesledovali a ani odvolací soud na jejich straně neshledal jiného důvodu, proč by právě tento druh trestu měl být ukládán. Při aplikaci tohoto druhu trestu se přihlíží navíc k zájmům poškozeného a je nepochybné, že jeho zájem na náhradu škody je prioritní, je třeba na něj klást důraz a uložení peněžitého trestu se i z tohoto pohledu jeví neúčelným.

K požadovanému uložení trestu propadnutí věci ve vztahu k předmětům, o nichž bylo rozhodnuto podle § 101 odst. 1 písm. c) tr. řádu ochranným opatřením, jímž byly tyto věci zabráný, musí odvolací soud konstatovat, že ani v tomto směru nebylo shledáno rozhodnutí soudu prvního stupně vadným, když především z provedeného dokazování, zejména z výpovědí samotných obžalovaných plyne, že zajištěné předměty nebyly ve výlučném vlastnictví obžalovaných nebo některého z nich, ale na jejich pořízení se podílel větší okruh osob. Přitom trest propadnutí věci je trestem, kterým lze postihnout pouze obviněného, který byl odsouzen pro příslušný trestný čin, a nikoli jiné osoby, které nejsou trestně stíhány. Není-li proto obviněný výlučným vlastníkem takové věci, nýbrž pouze jejím spoluvlastníkem, nelze propadnutí takové věci vyslovit.

Konečně se odvolací soud nepřiklonil ani k odvolání zmocněnce poškozených do výroků o náhradě škody, které učinil nalézací soud, byť tyto výroky odůvodnil poměrně úsporně, nicméně de facto výstižně. Pokud jde o nárok na majetkovou újmu ve prospěch poškozené České republiky, zastoupené Správou Pražského hradu, zde skutečně přiznaný

nárok vychází ze skutkových zjištění nalézacího soudu, a pokud je výše přiznaného nároku napadána, je tak činěno právě ve vztahu k ohodnocení odcizené prezidentské standardy, k čemuž je možno zcela odkázat na argumentaci uvedenou shora, z níž plyne, že tento výrok o náhradě škody byl odvolacím soudem shledán zcela správným, a to i v části, kdy tento poškozený, označený číslem 2 byl se zbytkem svého nároku, tedy v částce odpovídající rozdílu mezi pořizovací cenou odcizené vlajky a cenou danou jejím ohodnocením, odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

Jestliže odvolatel namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku v části týkající se náhrady škody, je sice pravdou, že i odvolací soud by uvítal odůvodnění podrobnější, avšak i za situace, kdy v tomto směru neshledává napadený rozsudek zcela perfektním, se samotným výrokem ohledně obou poškozených se ztotožňuje. I pokud by však byl jiného názoru, je třeba připomenout ustanovení § 265 tr. řádu, podle něhož zruší-li odvolací soud napadený rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení a nerozhodne-li sám ve věci, odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

K otázce nemajetkové újmy, uplatňované Českou republikou – Kanceláří prezidenta republiky je třeba poznamenat, že se jedná o otázku poměrně složitou, zcela evidentně spadající do oblasti civilního práva, kde by o ní mělo být případně rozhodováno. Nejprve by měla být vyřešena otázka, zda vůbec je tento subjekt poškozeným v trestním řízení, přičemž ustanovení § 21 občanského zákoníku stanoví, že stát se v oblasti soukromého práva považuje za právnickou osobu. Jiný právní předpis stanoví, jak stát právně jedná. Statut Kanceláře prezidenta republiky stanoví zákon č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky, která je podle § 1 odst. 2 tohoto zákona rozpočtovou organizací se samostatnou kapitolou ve státním rozpočtu České republiky. Podle § 2 odst. 1 tohoto zákona kancelář zajišťuje obstarávání věcí spojených a) s výkonem pravomoci prezidenta republiky stanovených Ústavou České republiky, ústavními zákony a zákony, b) s protokolárními povinnostmi a veřejnou činností prezidenta republiky.

Podle § 3 odst. 1 téhož zákona kancelář vykonává právo hospodaření k nemovitému majetku České republiky tvořícímu areál Pražského hradu, k zámku Lány a ostatním nemovitostem tvořícím s nimi jeden funkční celek a pečuje o ně jako o sídlo prezidenta republiky; vykonává též právo hospodaření k movitým věcem, které souvisejí s těmito nemovitými věcmi historicky nebo funkčně anebo souvisejí s činností kanceláře.

Na základě statutu státu v oblasti soukromého práva a Kanceláře prezidenta republiky, plynoucí z uvedeného zákona lze dovodit, že stát zastoupený Kanceláří prezidenta republiky je osobou oprávněnou vystupovat na straně poškozeného v projednávané věci, a to z pohledu hodnot napadených jednáním obžalovaných, tedy zejména státního symbolu, reprezentujícího úřad prezidenta republiky, a Pražského hradu jako národní kulturní památky a jednoho ze symbolů české státnosti jako tradičního sídla českých králů a následně prezidentů republiky. K doplnění je potom třeba uvést, že právě ke správě majetku a výkonu služeb ve prospěch Kanceláře prezidenta republiky byla jako příspěvková organizace zřízena Správa Pražského hradu, a to ve smyslu ustanovení § 3 zákona č. 114/1993 Sb., o Kanceláři prezidenta republiky.

Nemajetková újma jako taková je potom oblastí nikoli zákonem přesně vymezenou, definovanou a je de facto na úvaze soudu, jak k posouzení takového nároku přistoupí, jak co do obsahu, tak co do rozsahu. Nicméně je třeba k tomuto nároku přistupovat jako k nároku občanskoprávnímu, což znamená, že je na poškozeném, aby tento svůj nárok nejen specifikoval, ale také doložil, tedy v čem konkrétně pocítuje zásah do své soukromoprávní sféry, do jaké míry jej ovlivnil či tuto oblast narušil. Poškozeným předložené právní stanovisko prof. J. je v tomto směru pouze určitým teoretickým východiskem, zabývajícím se především kvantifikací takového nároku, avšak přesně definovanou újmu poškozeného číslo 1 neobsahuje.

V posuzovaném případě lze připustit, že k určité nemajetkové újmě došlo, neboť právě do ní zřejmě směřovalo cílené jednání obžalovaných, které vyjadřovalo de facto jejich jakýsi postoj, byť uplatněný nevhodnými a nezákonnými prostředky s narušením práv a právem chráněných zájmů třetích osob, a to prostřednictvím symbolů či primárně symbolu – prezidentské standarty, prezentující určité hodnoty. Je potom třeba si položit otázku, jak má být taková nemajetková újma vymezena a kvantifikována, a to právě i z pohledu motivu jednání obžalovaných a na to navazující satisfakce poškozeného, tedy je-li třeba ji vyměřovat v penězích, nebo stačí-li zadostiučinění morální ve smyslu ustanovení § 2971 občanského zákoníku, dle něhož odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, a nebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvlášť zavrženíhodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pocítuje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit.

Morální zadostiučinění v tomto případě nepochybně poskytnuto bylo, a to již minimálně ve formě potrestání obžalovaných, neboť i trestní řízení a uložený trest je formou satisfakce. V posuzovaném případě se pak z hlediska zasažených hodnot a prezentovaného postoje obžalovaných právě toto morální zadostiučinění jeví jako zásadní a plně reparující vzniklou újmu. Pokud přitom poškozený argumentuje při násobení jím vyčísleného nároku na nemajetkovou újmu v penězích uváděním účinku ve veřejnou známost, je i v tomto ohledu satisfakce poškozeného díky medializaci celé kauzy odpovídající.

Ze shora podrobně rozvedených důvodů odvolací soud neshledal splnění podmínek pro přiznání nároku na nemajetkovou újmu v penězích uplatněného poškozenou Českou republikou – Kanceláří prezidenta republiky, a tedy ani pro vyhovění jejímu odvolání, a pokud by tento poškozený s argumentací odvolacího soudu nesouhlasil, má možnost svůj nárok uplatnit u občanskoprávního soudu, na řízení před nímž byl zcela správně obvodním soudem odkázán, a to i se správnou argumentací, že pro přiznání takového nároku by bylo třeba provádět další, nepochybně nikoli nevýznamné dokazování svým rozsahem i obtížností, což zcela přesahuje rámec adhezního řízení prováděného v rámci řízení trestního.

Za této situace, kdy Městský soud v Praze shledal odvolání státního zástupce i obou poškozených nedůvodnými, a napadený rozsudek naopak ve všech jeho výrocích zcela správným, postupoval podle § 256 tr. řádu a všechna podaná odvolání zamítl ze shora podrobně uvedených důvodů.

Poučení: Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Za splnění podmínek § 265a a § 265b tr. řádu však lze proti němu podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 4 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) tr. řádu nebo § 265b odst. 2 tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Praze dne 27. září 2017

JUDr. Eva Brázdilová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení :
Monika Dudová